

Penningpolitiken de senaste åren och viktiga frågor framöver

Erik Thedéen, riksbankschef,
Danske Bank, 22 november 2024

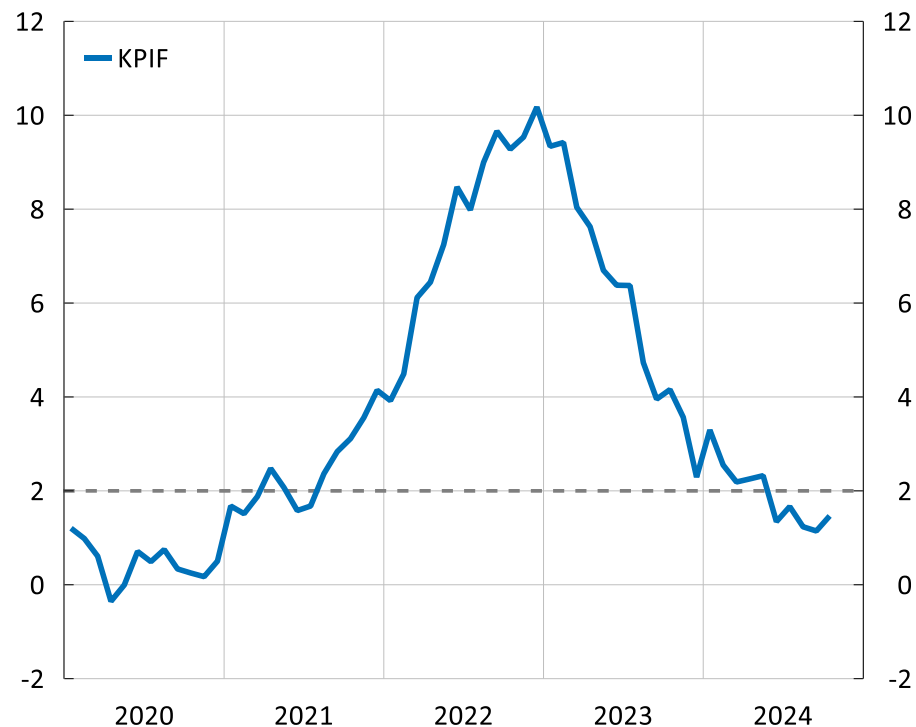
Flera faktorer drev upp inflationen

Obalanser i
utbud och efterfrågan
under pandemin

Problem på
europeiska
energimarknaden

Årlig procentuell förändring.

Källa: SCB och Riksbanken.

Rysslands invasion
av Ukraina

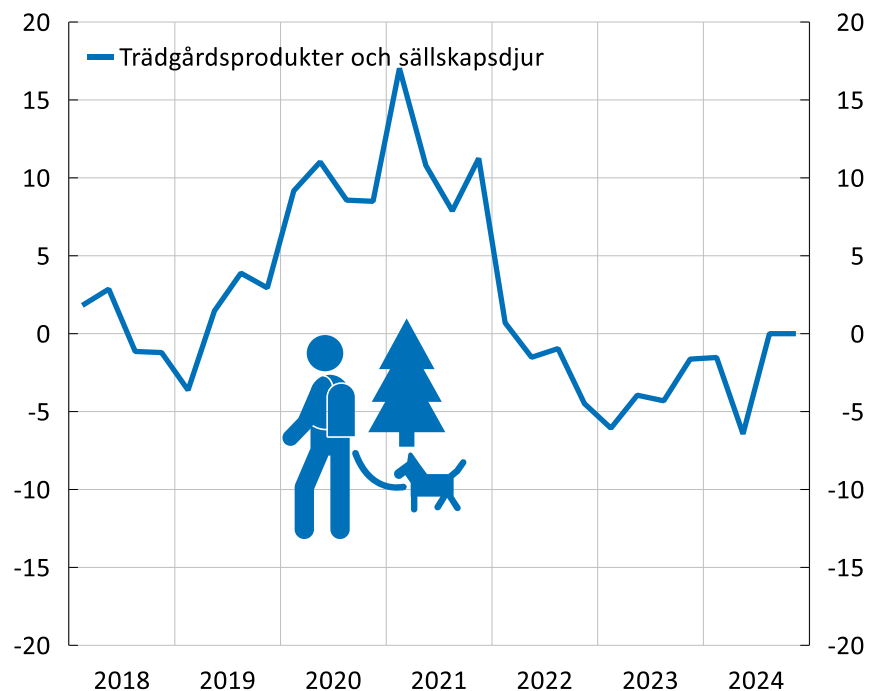

Prissättnings-
beteendet

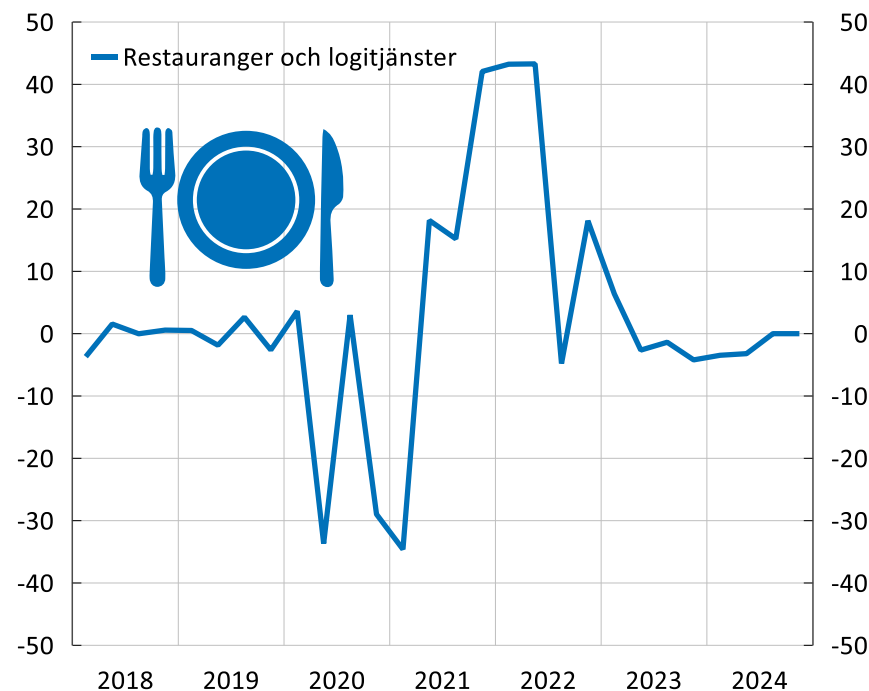

Stora skift i efterfrågan

Konsumtion av vissa varor ökade under pandemin

Stor efterfrågan på tjänster efter pandemin

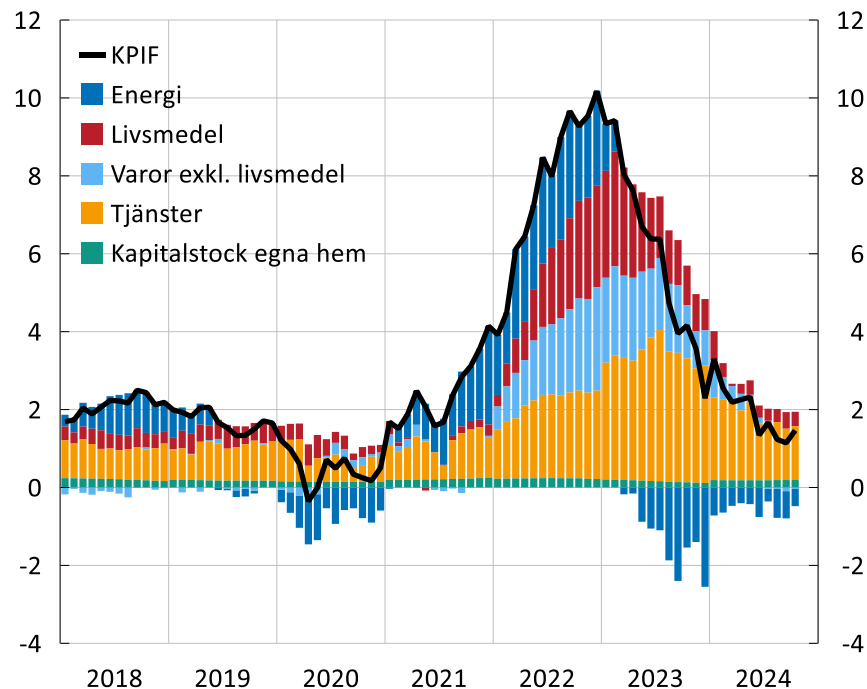

Anm. Årlig procentuell förändring. Hushållens konsumtion i fasta priser, säsongrensade data.

Källa: SCB.

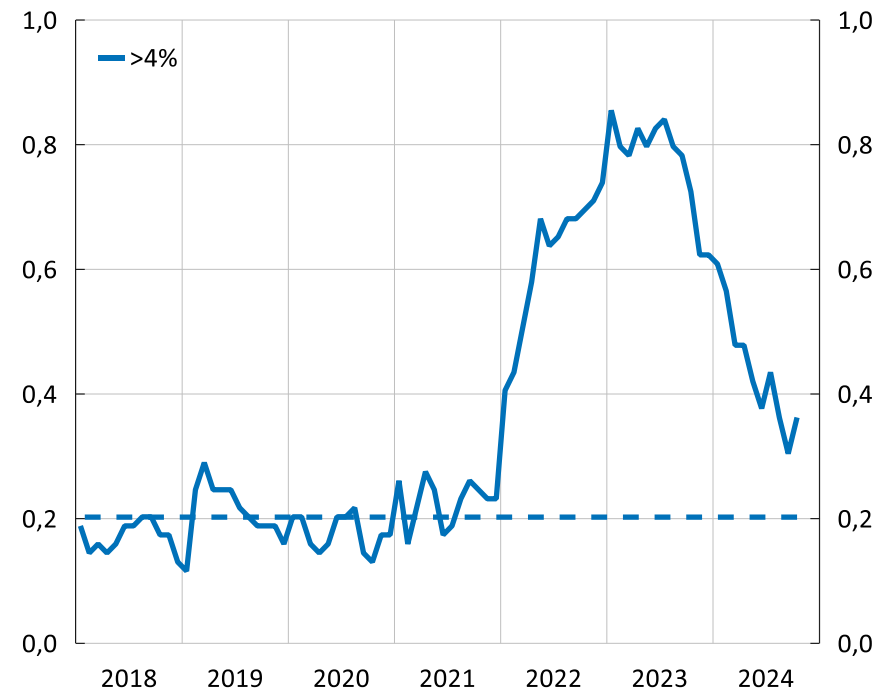
Höga prisökningar spred sig brett i ekonomin

Alla stora delindex i KPIF steg snabbt

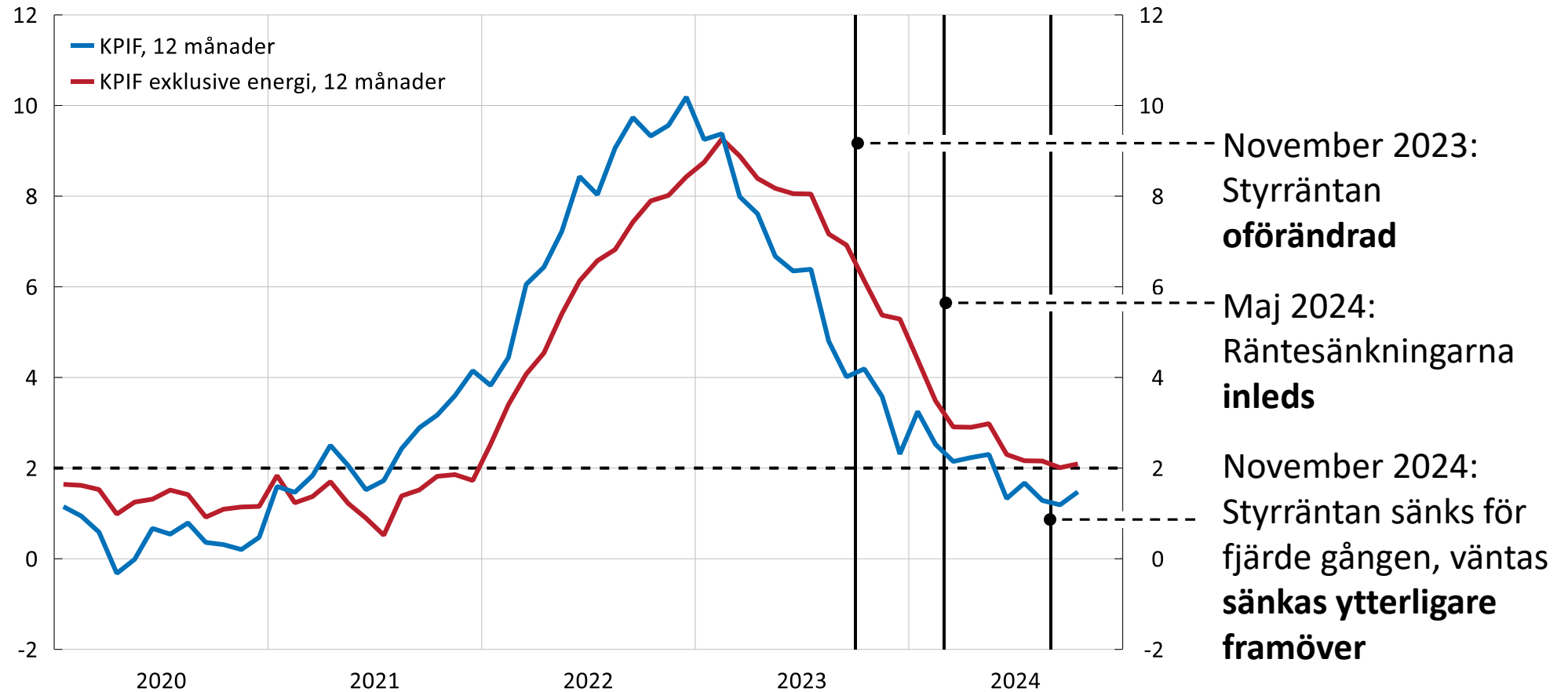
Anm. Vänster: Årlig procentuell förändring respektive procentenheter.
Höger: Andel.

Snabb ökning i andelen produktgrupper med prisökningstakt på över 4 procent

Källor: SCB och Riksbanken

Inflationen har sjunkit tillbaka

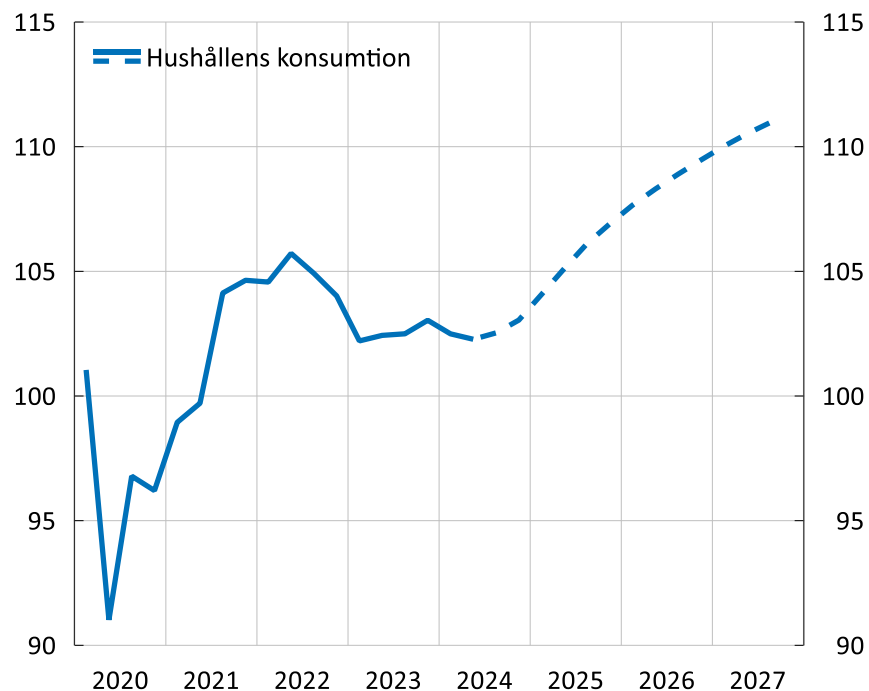

Årlig procentuell förändring.

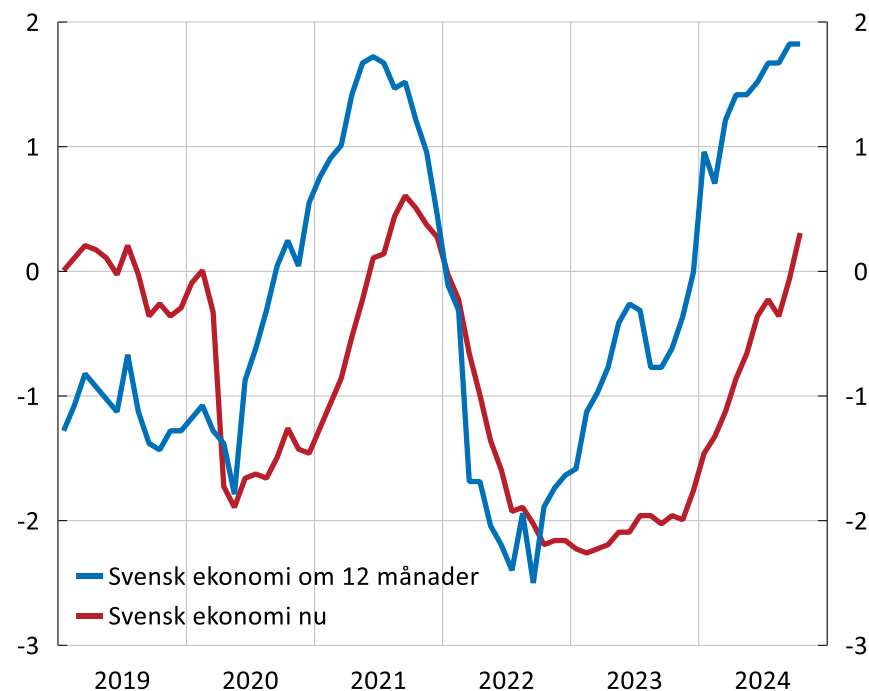
Källor: SCB och Riksbanken.

Konjunkturåterhämtningen dröjer - men konsumtionen förväntas stärkas framöver

Dämpad konsumtion

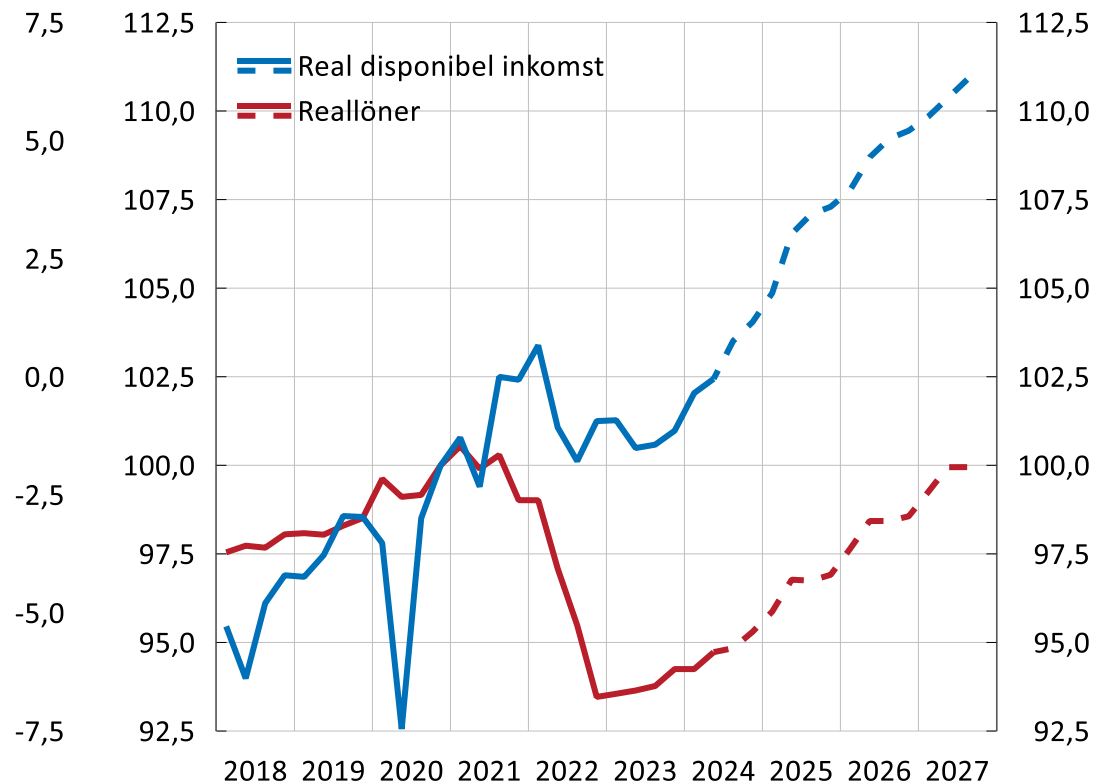
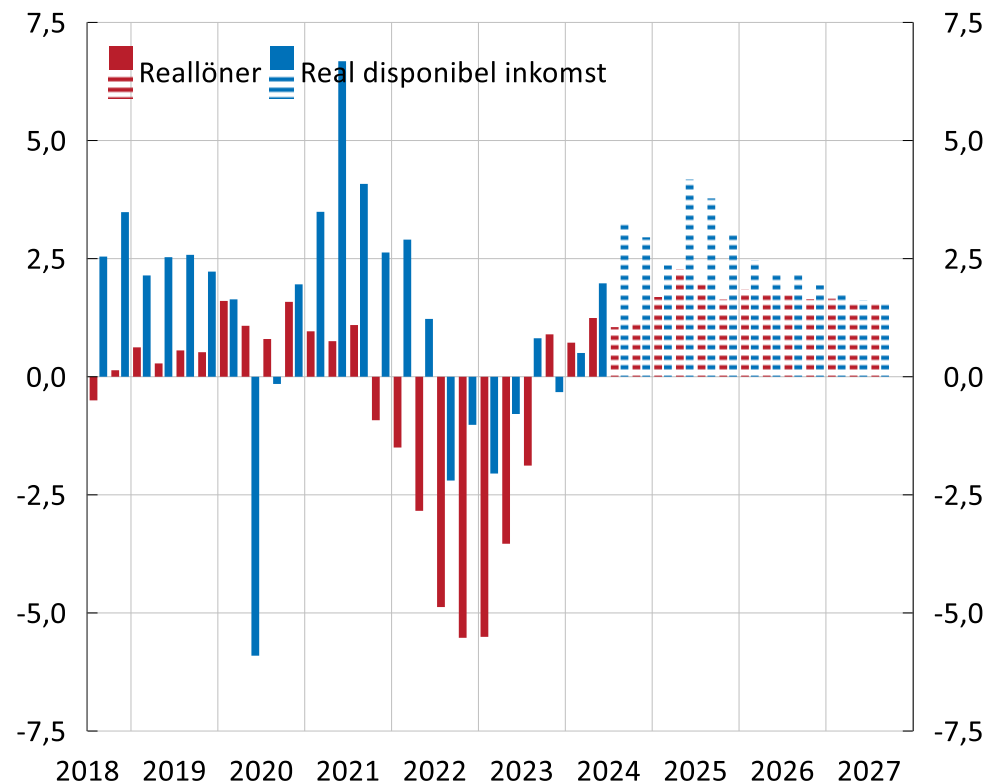
Hushållen tror på bättre tider framöver

Index, 2019 kv4=100, Konsumtion enl. NR, säsongrensade data (vänster). Hushållsbarometern, standardiserade värden. Senaste utfall september (höger).

Källor: Konjunkturinstitutet och SCB.

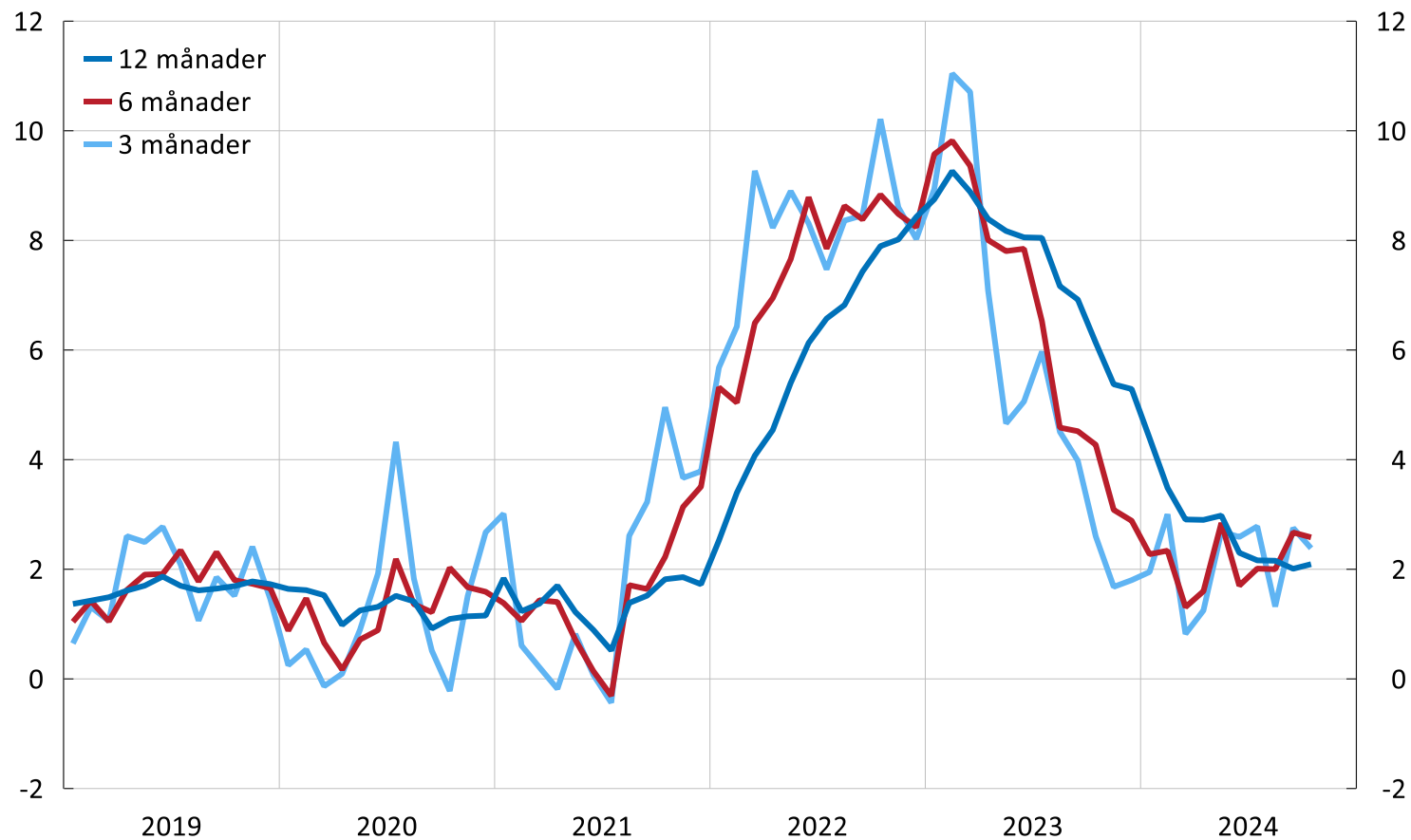
Köpkraften ökar men det dröjer innan reallönerna har återhämtat sig

Anm. Årlig procentuell förändring (vänster). Index 2021kv1 = 100 (höger). Reallöner och disponibel inkomst deflaterade med konsumtionsdeflatorn. Säsongsrensad kvartalsdata. Streckade staplar och streckade linjer avser prognos från september.

Källor: SCB och Riksbanken.

Inflationstrycket i linje med målet

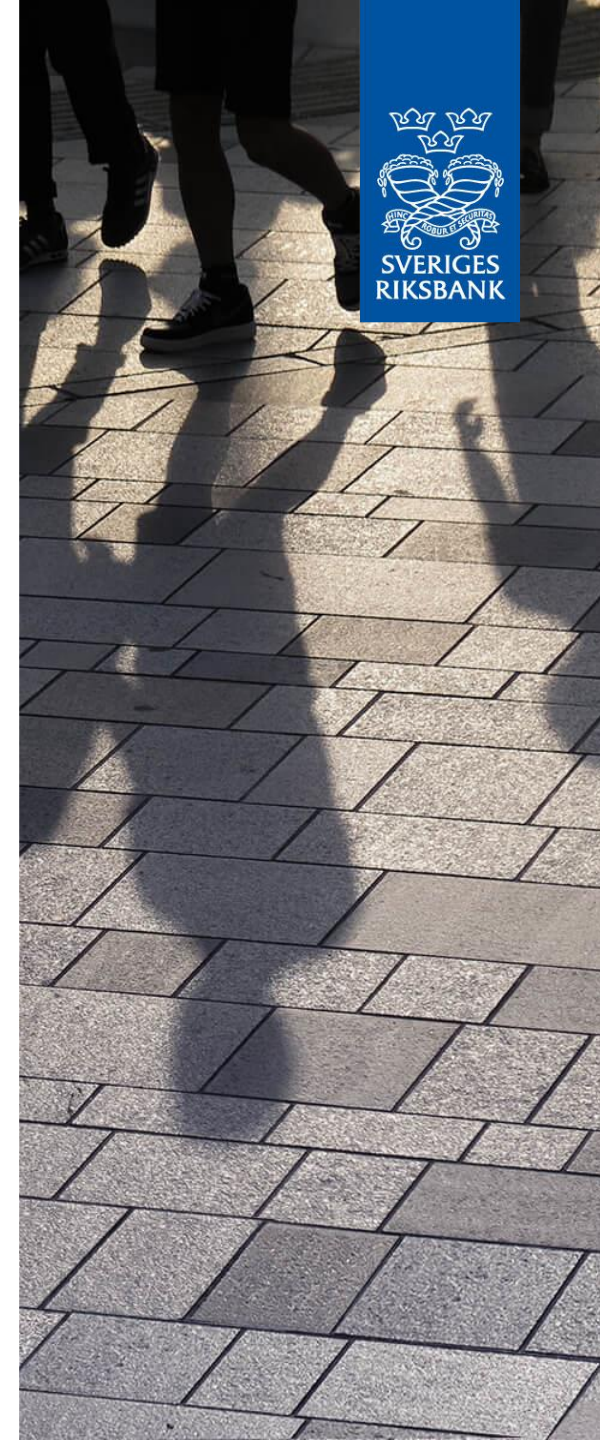

Anm. KPIF exklusive energi. 3-, 6- och 12-månadersförändring uppräknat till årstakt i procent. Säsongsrensade data.

Källor: SCB och Riksbanken.

Goda förutsättningar för en starkare konjunktur nästa år

- Låg och stabil inflation och lägre räntekostnader
- Stigande reallöner innebär tydlig förbättring av hushållens köpkraft
- Företagens investeringar återhämtar sig
- Sysselsättningen har hållit uppe förhållandevis väl

Betydande osäkerhet kring inflations- och konjunkturutsikterna

Styrräntan väntas sänkas ytterligare

Flera faktorer kan påverka utvecklingen:

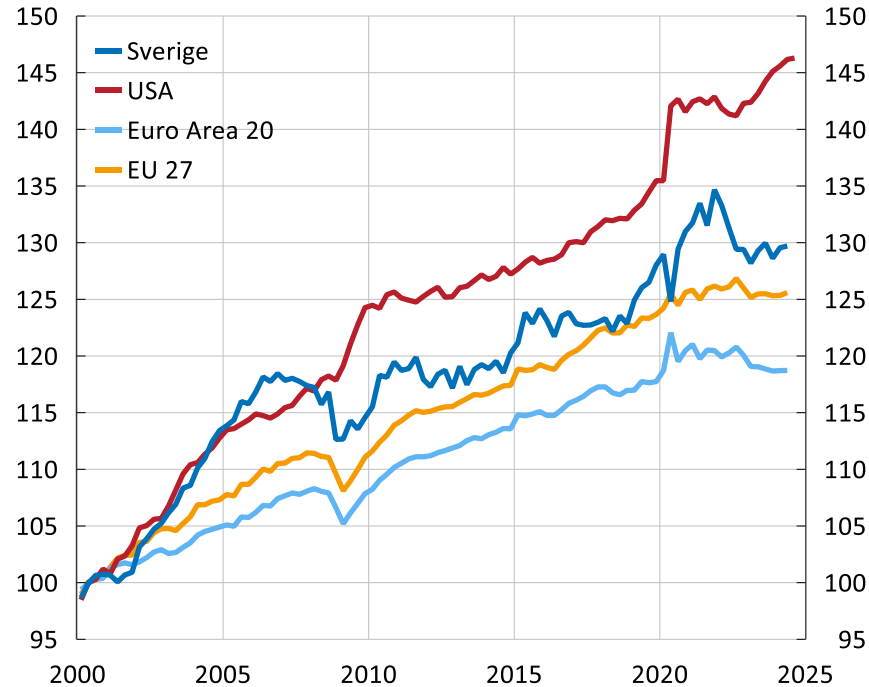
- Konjunkturåterhämtningen i Sverige
- Utformningen av ekonomiska politiken i omvärlden
- Geopolitiska oron
- Kronans växelkurs

*Ändras förutsättningarna kan det
motivera en högre eller lägre ränta*

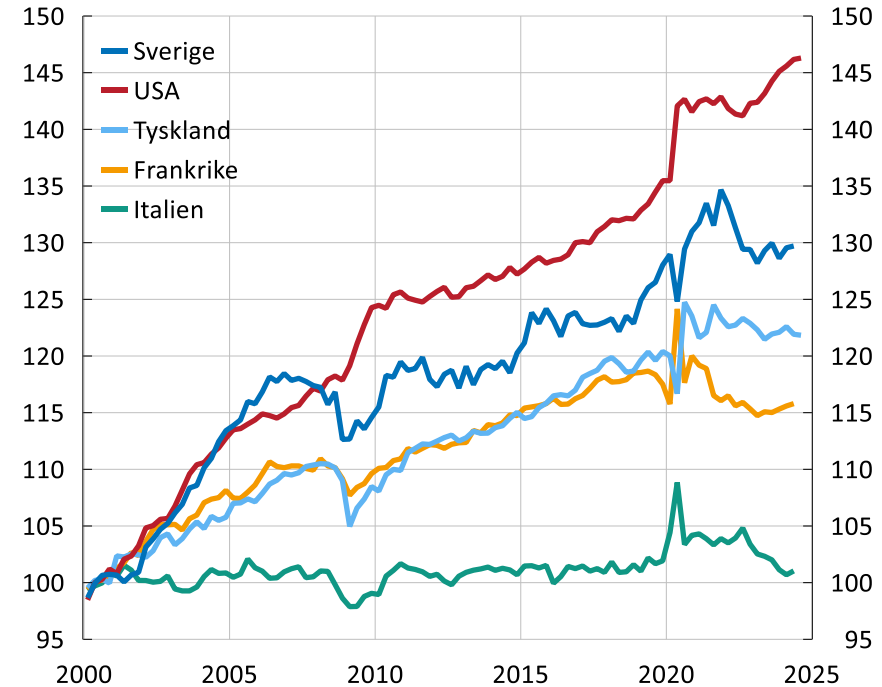

Produktiviteten - en nyckelfaktor för långsiktig utveckling

Produktiviteten har ökat snabbare i USA

Stora skillnader inom Europa

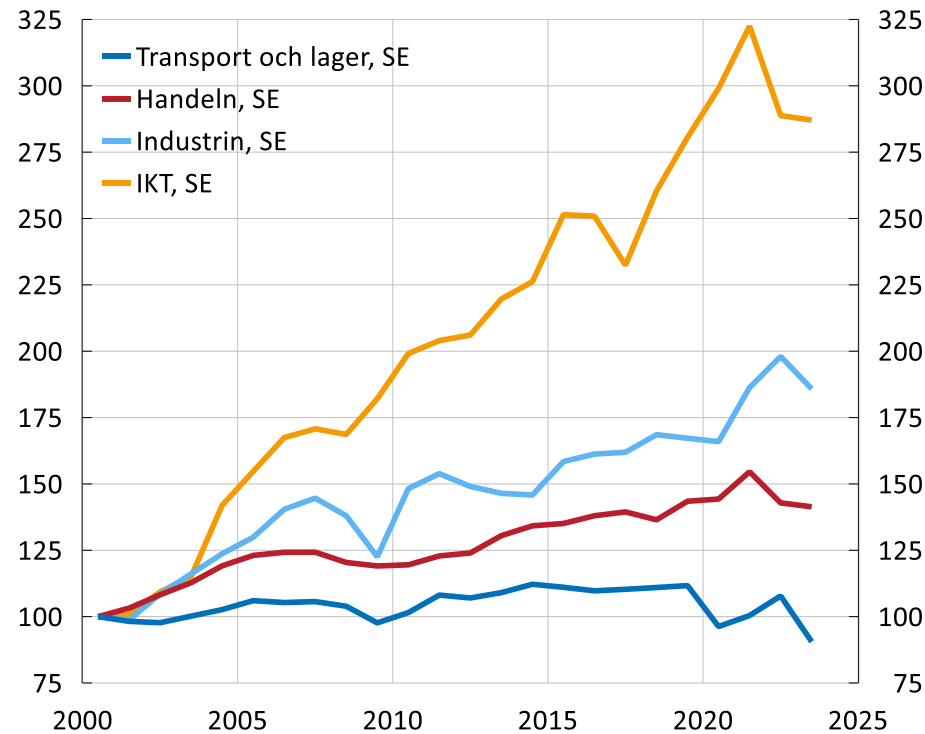

Anm. Produktion per arbetad timme. Index 2000 = 100.

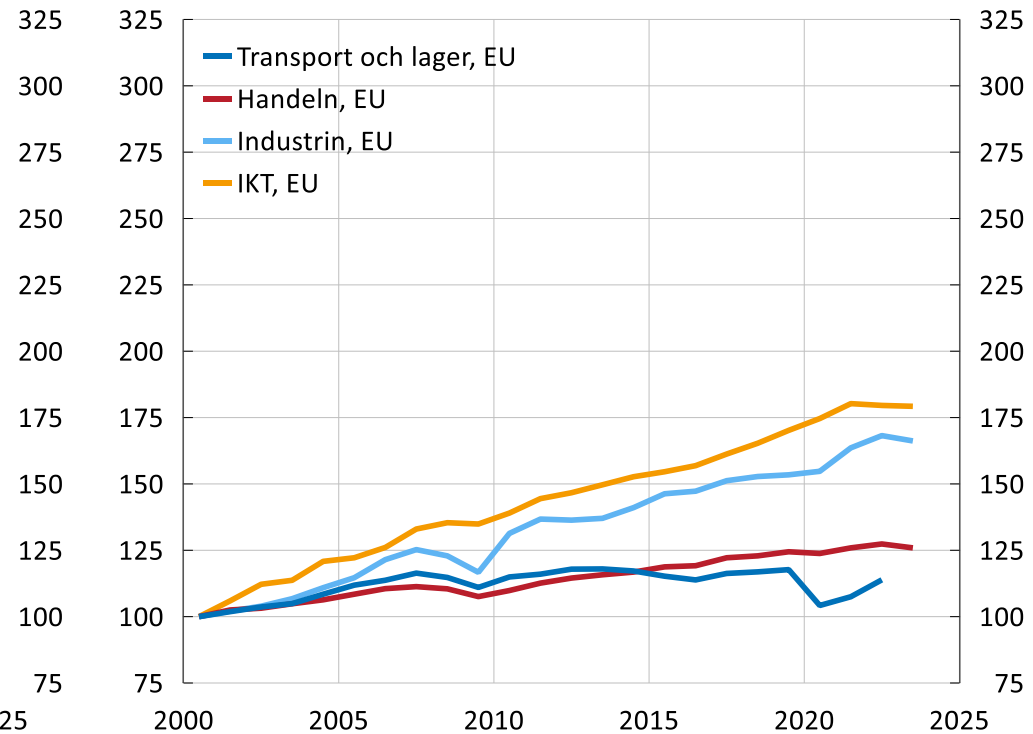
Källor: Eurostat och U.S. Bureau of Labour Statistics.

Stark produktivitetstillväxt i IKT-sektorn

Sverige

EU

Anm. Produktion per arbetad timme. Index 2000 = 100.

Källor: Eurostat.

Utmaningar för penningpolitiken i en lågräntemiljö

Ökad risk att styrräntan är nära noll samtidigt som mer stimulanser behövs.

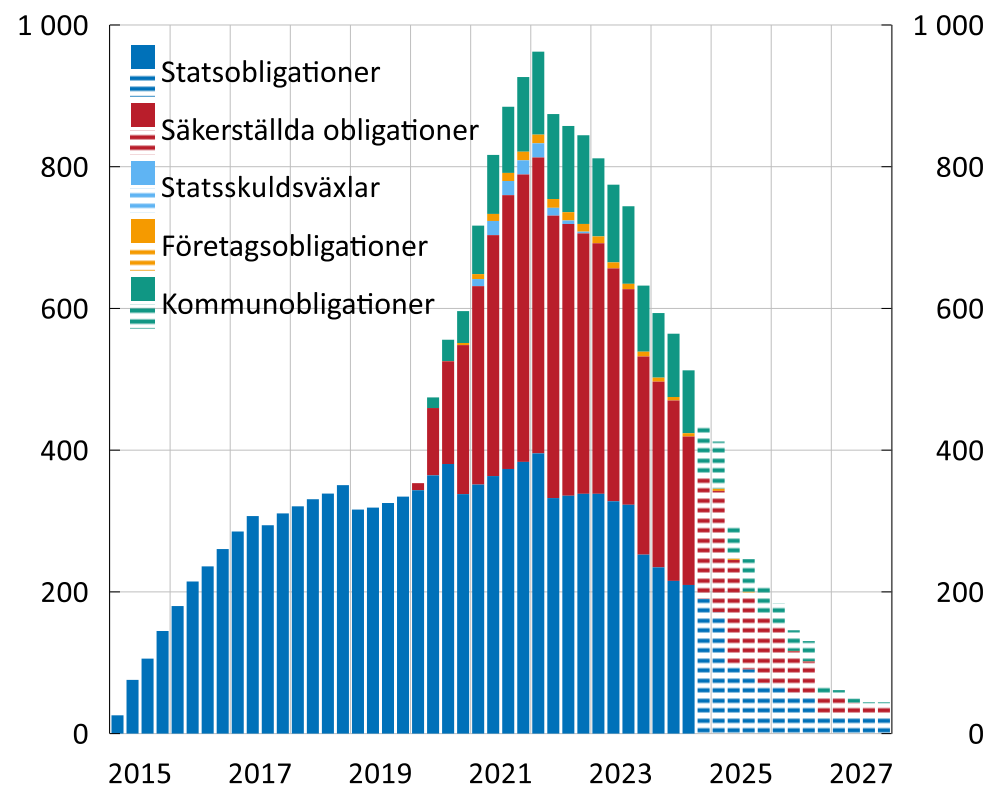
Alternativ:

- Minusränta
- Annan policymix – mer aktiv finanspolitik
- Köp av värdepapper – hög tröskel men viktigt att upprätthålla operativ förmåga

Beslut om långsiktigt innehav av svenska nominella statsobligationer

- För att upprätthålla en god förmåga att snabbt kunna handla med obligationer
- Avslutar pågående försäljningar när obligationerna uppgår till 20 mdr kronor
- Beräknas ske i slutet av 2025

Nominellt belopp, miljarder kronor.

Källa: Riksbanken.

Penningpolitiken de senaste åren och viktiga frågor framöver

Erik Thedéen, riksbankschef,
Danske Bank, 22 november 2024